

DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

15/3347-

20.01.2016

Avgjørelse av klage om kvotejakt på gaupe i region 6 i 2016

Klima- og miljødepartementet viser til klage fra Fosen naturvernforening 1. desember 2015, Naturvernforbundet i Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag 18. november 2015 og fra NOAH- for dyrs rettigheter 18. november 2015 over Rovviltnemnda i region 6 (Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag) sitt vedtak 29. oktober 2015 om kvote for gaupejakt i region 6 i 2016.

Klima- og miljødepartementet opprettholder rovviltnemnda i region 6 sitt vedtak av 29. oktober 2015 om kvotejakt for gaupe i region 6 i 2016. Departementet viser til at antall ynglinger i regionen ligger over bestandsmålet og at vedtaksmyndigheten skal vurdere uttak blant annet ut fra hensynet til å komme ned på bestandsmålet. Kvoten som er på totalt 26 gauper hvorav maksimalt seks voksne hunngauper, samt en reservekvote på inntil fire dyr med en hunddyrkvote på to dyr over ett år, er etter departementets vurdering noe høy. Det er derfor viktig at jaktkvoten, inkludert reservekvoten, ikke oppfylles på en slik måte at sannsynligheten er stor for at antall ynglinger vil ligge under det fastsatte bestandsmålet etter avsluttet jakt. Departementet forutsetter, slik nemnda selv skriver, at reservekvoten på fire dyr, hvorav to hunddyr, kun tas i bruk dersom ny kunnskap om bestanden viser at det er forsvarlig og nødvendig for å komme ned mot bestandsmålet for regionen. Departementets klagevedtak er i samsvar med naturmangfoldloven § 16, og målet om at gaupebestanden skal forvaltes så nær bestandsmålet som mulig. Klagene er ikke tatt til følge.

Bakgrunn

Rovviltnemnda i region 6 vedtok 29. oktober 2015 kvote for kvotejakt på gaupe i region 6 for 2016. Nemnda fastsatte en kvote på totalt 26 gauper hvorav maksimalt seks voksne hunngauper i prioriterte gaupeområder. For øvrige områder ble det ikke satt noen hunddyrbegrensning. I tillegg ble det satt en reservekvote på inntil fire dyr, med en

hunddyrkvote på to dyr over ett år. Nemnda har satt vilkår om at de kan vurdere å tildele hele eller deler av reservekvoten på inntil fire dyr. Det skal ikke tildeles dyr av reservekvoten dersom oppdaterte bestandsvurderinger ikke tilsier det, og det skal legges særlig vekt på påviste gaupeskader på rein. Jaktkvoten er fordelt på i alt seks kvotejaktområder. Det er åpnet for kvotefri jakt i deler av Møre og Romsdal.

Vedtaket ble påklaget 1. desember 2015 av Fosen naturvernforening, 18. november 2015 av Naturvernforbundet i Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag og av NOAH-for dyrs rettigheter 18 november 2015. Rovviltnemnda i region 6 opprettholdt 8. desember 2015 sitt vedtak. Miljødirektoratet ga sin faglige tilråding 12. desember 2015.

Klagernes anførsler

Fosen naturvernforening mener at vedtaket i nemnda ikke tar hensyn til lovgrunnlaget og strider blant annet mot Grunnlovens bestemmelser om å bevare naturmangfoldet (§ 110b). Vedtaket strider også mot nemndas forvaltningsplan med fylkesvise bestandsmål, samt mot diverse stortingsmeldinger, Bernkonvensjonen og Rovviltforliket. Naturvernforeningen peker også på at et stort uttak av voksne hunddyr vil kunne ha en negativ konsekvens for oppnåelse av bestandsmålet i regionen og øker faren for innavl i fremtiden. Vedtaket tar heller ikke tilstrekkelig hensyn til at gaupebestanden er sterkt redusert de siste årene, samt at skadeomfanget er redusert. At vedtaket er viktig for å hjelpe beitenæringen på Fosen er feil, og oppdelingen i prioriterte beiteområder og prioriterte rovdyrområder er mer til skade enn til gagn. Fosen naturvernforening mener kvoten må reduseres fra 26 dyr til seks dyr og at andelen hunddyr settes til to.

De tre fylkeslagene i Naturvernforbundet krever at endringene i gaupebestanden fra forrige vedtak må tas hensyn til. De mener at gaupebestanden i Sør-Trøndelag fortsatt ligger under det fylkesvise bestandsmålet på fire familiegrupper. I Møre og Romsdal er bestandsmålet nådd. De mener at Romsdalshalvøya i Møre og Romsdal har en viss bestand av gaupe og ynglinger, selv om det ikke er registret yngling der i 2015. Naturvernforbundet er ikke enig i at det fortsatt skal være kvotefri jakt på gaupe på Romsdalshalvøya. I Nord-Trøndelag må målsettingen være at flest mulig av familiegruppene befinner seg innenfor yngleområdet. Naturvernforbundet mener at kvoten må settes til 12 dyr og at antall hunddyr settes til fire. Foreningen har også forslag til fordeling av kvoten.

NOAH-for dyrs rettigheter viser til at bestanden var kritisk lav i 2013 og de er særlig bekymret for bestanden i Sør-Trøndelag. De mener kvoten er satt for høyt og mener at kvoter ikke kan flyttes fra et område til et annet for å utnytte kvotene mest mulig. Foreningen ser ikke behovet for noen reservekvote og mener ellers at avskyting av hunngauper vil medføre en høy risiko for at brudd på dyrevelferdsloven § 14b, da avkom kan bli etterlatt og gjennom det hensatt i en hjelpeløs tilstand.

Rovviltnemndas vurdering

Rovviltnemnda viser til at det siden nemndas vedtak om kvotejakt på gaupe i november 2014 er det registrert en avgang på 20 gauper i regionen, hvorav 19 er felt under kvotejakt. Det er påvist (dokumentert og antatt) 90 gaupeskader på sau i 2015, 79 gaupeskader i 2014 og 54 gaupeskader i 2013. Det er en markert nedgang i gaupeskader i perioden fra 2009 til 2013. Oppgangen i 2014 skyldes ei gaupe som ble felt i Agdenes kommune i august 2014.

Tapstallene i Nord-Trøndelag har vært stabile fra 2013 til 2014, men har økt i 2015, noe som trolig gjenspeiler økt gaupebestand i fylket (NINA rapport 1179-2015). Tapstallene for Møre og Romsdal har vært stabile i hele perioden. Fram til 30. september er det påvist (dokumentert og antatt) 43 gaupeskauder på rein i 2015. Dette er en nedgang fra 2013 og 2014 og er det laveste tapet som er registrert siden 2009. Nedgangen er størst i Nord-Trøndelag, men også i Sør-Trøndelag sin del av Fosenhalvøya er nedgangen klar. Tapene er betydelig mindre enn i 2010.

Rovviltnemnda viser til at bestanden av gaupe i region 6 nå ligger over bestandsmålet, og hovedutfordringen ligger i å redusere bestanden ned til bestandsmålet på 12 familiegrupper. I forhold til bestandsmålene som er fastsatt av nemnda for de ulike fylkene bør nemnda tilstrebe å holde bestanden stabil i Sør-Trøndelag og Møre og Romsdal og samtidig senke bestanden i Nord-Trøndelag. Det er spesielt i områder uten mål om yngling nemnda bør etterstrebe å senke bestanden. Ut fra tapsbildet, geografisk differensiering, samt det faktum at gaupebestanden er over bestandsmålet, mener nemnda det kan åpnes for kvotejakt også i områder med mål om yngling. Nemnda vil også videreføre tidligere praksis med forholdsvis høye kvoter i områder uten mål om yngling for å minimalisere gaupebestanden i områder uten yngling og konsentrere familiegruppene i områdene med mål om yngling. Siden bestanden ligger over bestandsmålet mener nemnda det er forsvarlig å ta ut flere hunngauper enn om bestanden hadde ligget på bestandsmålet. Det er derfor foreslått å ta ut seks hunddyr innenfor yngleområdet (+ to i reservekvoten), mens prognosemodellen anbefaler et uttak på inntil fem hunddyr. Nemnda mener at selv om det ikke settes begrensning på antall hunddyr i områdene uten yngling så vil ikke det føre til en overbeskatning av hunddyr totalt. Nemnda viser til at det er en stor bestand av gaupe i Jämtlands län i Sverige rett øst for Nord-Trøndelag og at innvandringen fra Sverige derfor vil være stor og derfor settes kvoten høyere i Indre Namdalen enn hva prognosemodellen til NINA tilsier.

Rovviltnemnda har også vurdert de ulike bestemmelser i naturmangfoldloven og forskrift om forvaltning av rovvilt og mener vedtaket om kvotejakt er i tråd med disse. Nemnda finner ikke at klagene inneholder nye opplysninger som tilsier at vedtaket om kvotejakt bør endres.

Miljødirektoratets faglige tilråding

Miljødirektoratet viser til at rovviltforskriften § 7 annet ledd regulerer hva rovviltnemnda skal legge vekt på når nemnda har myndighet til å fatte vedtak om kvote for jakt på gaupe. Det følger av kommentarene til § 7 annet ledd at:

"Ved vurdering av felling eller jakt skal rovviltnemnden gjøre en samlet vurdering av bestandens status og forventede utvikling og sannsynliggjøre at bestanden etter neste yngling fortsatt vil oppfylle det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen. Kravet til presisjon i forvaltningsvedtak både med hensyn til bruk av skadefellingstillatelser og kvotejakt/lisensfelling øker jo nærmere ned mot de nasjonale bestandsmålene den aktuelle rovviltart forvaltes."

Videre vises det til at Miljødirektoratets faglige tilråding er begrenset til å vurdere gaupebestandens status og forventede utvikling i regionen og vurdere sannsynligheten for at

bestanden etter neste yngling fortsatt vil oppfylle det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen. Vurderingene tar utgangspunkt i at vedtatte kvoter effektueres.

Rovviltnemnda i region 6 har vedtatt en startkvote på 26 gauper med en begrensning på seks voksne hunndyr i områder avsatt til ynglende gaupe. Det er ikke vedtatt hunndyrbegrensning i områder uten mål om yngling av gaupe. Det er satt en reservekvote på inntil fire dyr, med en hunndyrkvote på to dyr. Kvoten er fordelt på i alt seks kvotejaktområder. Det er åpnet for kvotefri jakt i deler av Møre og Romsdal. Nemnda har åpnet for at kvoter kan flyttes mellom jaktsonene, men unntatt fra område uten mål om yngling og til område med mål om yngling.

Når det gjelder overvåking og bestandssituasjonen for gaupe, viser direktoratet til at Rovdata har ansvaret for formidling, drift og utvikling av det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt. Rovdata er den sentrale leverandør av data om status og utvikling i rovviltbestandene til alle forvaltningsledd. NINA rapport 1179 *Antall familiegrupper, bestandsestimater og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2015*, gir den siste oppdaterte oversikten over antall dokumenterte ynglinger av gaupe i hver region, og for hele landet. På grunn av samordning av overvåking av gaupe med Sverige er det gjort noen metodiske endringer fra og med vinteren 2013/2014. Det betyr at denne rapporten ikke er direkte sammenlignbar med tidligere års data.

Årene 2013, 2014 og 2015 er det registrert henholdsvis 59, 53,5 og 60,5 ynglinger av gaupe på landsbasis. Antall ynglinger i 2015 tilsvarer en estimert totalbestand på ca. 350 dyr før kvotejakt i 2015; en bestandsoppgang på 13 % i forhold til året før. Miljødirektoratet fastslår at det nasjonale bestandsmålet på 65 årlige ynglinger av gaupe ikke ble nådd i Norge i 2015.

I region 6 er det registrert 17 ynglinger av gaupe før jakt og yngling i 2015. Det nasjonale målet for regionen er 12 årlige ynglinger. Gjennomsnittet for siste 3 års ynglinger i regionen er 12,5 ynglinger. Den regionale rovviltnemnda har myndighet til å fastsette kvote for jakt på gaupe.

Miljødirektoratet viser til at nasjonalt overvåkingsprogram har rapportert henholdsvis 8, 12,5 og 17 ynnglegrupper av gaupe i region 6 de tre siste årene (2013-2015). I perioden 1. februar 2014 – 31. januar 2015 ble det tatt ut ni gauper i regionen (5 eller 6 voksne hunndyr), og tilsvarende 20 gauper (syv voksne hunndyr) fra 1. februar og fram til nå, jf. Rovbase. I 2014 ble kvoten endelig fastsatt av Klima- og miljødepartementet til elleve dyr med en hunndyrgrense på fire dyr. Hunndyrbegrensningene gjaldt ikke for alle jaktsoner. I 2015 fastsatte nemnda en total kvote på 25 gauper og Klima- og miljødepartementet fastsatte en kvote på voksne hunndyr i regionen på syv dyr.

Norsk institutt for naturforskning (NINA) introduserte i 2011 en prognosemodell for framskriving av bestanden av gaupe i Norge (NINA rapport 774). Modellen kan benyttes til å forutsi bestandsstørrelse av gaupe fremover i tid, samt å beregne hvilken effekt ulike jaktuttak vil ha på bestanden før jakt den påfølgende vinteren. Dette som en hjelp til å stabilisere utviklingen av gaupebestanden, siden en tidligere har vært nødt til å ta utgangspunkt i fjorårets familiegruppertellinger når årets kvoter skal fastsettes. Modellen baserer seg på

tidsserier med tellinger av familiegrupper og uttak av gauper bakover i tid for å beregne en prognose fremover i tid.

Prognosen for antall familiegrupper i landet før jakt i 2016 tilsier en svak økning av antall familiegrupper, men med størst sannsynlighet for at bestanden fremdeles vil være under det nasjonale målet. Prognosen for region 6 er på ca. 15,5 ynglinger, med 23% sannsynlighet for at bestanden vil ende under målet for regionen. Under forutsetning av at bestandsprognosene for 2016 stemmer, vil bestandsmålet på 65 ynglinger kunne nås i 2017 ved et samlet uttak av 15-30 voksne hunndyr i kvotejakta 2016.

Miljødirektoratet viser til naturmangfoldloven § 8 første ledd om at beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om bl.a. arters bestandssituasjon samt effekten av påvirkninger. Bestanden i region 6 ligger over det nasjonalt fastsatte bestandsmålet på 12 årlige ynglinger av gaupe. Rovviltnemnda har vedtatt en forvaltningsplan som beskriver i hvilke områder av regionen familiegruppene skal prioriteres og hvor det ikke er mål om ynglinger.

I 2015 ble det tatt ut 18 gauper (fem hunndyr) i løpet av kvotejakta i region 6. Forutsetningene for bruken av kvoten bidro sannsynligvis sterkt til at ikke en større andel av kvoten på 22 gauper (pluss reservekvote på inntil tre dyr) ble felt. Kvoten ble fordelt på ni delområder, det ble satt en samlet kvote på seks hunndyr og det var ikke anledning til å overføre kvoter mellom delområder (unntak for eventuell overskyting).

NINAs beste estimat for bestandsstatus i 2016 er 3-4 ynglinger over bestandsmålet for regionen. Det betyr at det er forsvarlig å ta ut et større antall dyr i 2016 enn det som ble tatt ut i 2015. For å holde bestanden stabil, antyder NINAs prognose at det kan tas ut 0,43 voksne hunndyr og et samlet uttak av 1,27 gauper pr. familiegruppe. Det betyr i størrelsesorden 20 gauper og hunndyrkvote på 6-7 med utgangspunkt i 15,5 ynglinger. For å redusere bestanden ned mot bestandsmålet i 2017 kan det være forsvarlig med et samlet uttak på i størrelsesorden 24-25 gauper med hunndyrkvote på maksimum åtte. Det er imidlertid viktig å være klar over at reproduksjonen varierer mellom år, bl.a. som respons på fødetilgang. Dårlig tilgang på småvilt i store deler av området i 2015 kan ha ført til redusert yngling. Prognosemodellen opererer også med nokså stort konfidensintervall på regionnivå. I en situasjon hvor det nasjonale bestandsmålet ikke er oppnådd, som bl.a. betyr mindre sannsynlighet for immigrasjon fra tilgrensende regioner, er det dessuten viktig å sikre at uttaket ikke blir større enn forsvarlig.

Prognosemodellen forutser at et uttak av hunndyr over 1,5 år på mellom 15-30 i 2016 gir størst sannsynlighet for at bestandsmålet oppnås i landet i 2017. Før klagebehandling er gjeldende kvotevedtak i landet på minst 82 gauper og hunndyrkvote på 24. I region 6 er det satt en hunndyrbegrensning på 6, for de deler som er prioritert for yngling av gaupe. I de øvrige delene er det fastsatt kvote på 16 gauper, men uten hunndyrbegrensning.

Rovviltnemndas vedtak betyr at det er sannsynlig at det kan bli felt 12-13 voksne hunngauper i regionen i 2106 og opp mot 30 gauper totalt, dersom reservekvoten blir tatt i bruk.

Bestandsestimater for region 6 i 2016 representerer 25% av bestandsestimater for hele landet. Innretningen av vedtaket betyr at muligheten for høy fellingsprosent er høyere for 2016 enn den var i 2015 fordi kvoten er fordelt på færre områder, og ikke minst fordi kvoter kan overføres mellom alle områder unntatt fra områder uten mål om yngling til områder med mål om yngling.

Rovviltnemnda har vedtatt en kvote på ti gauper (seks hunddyr over 1 år) som kan felles innenfor områder med yngling. Det er ikke spesifisert hvor reservekvoten på fire dyr kan tildeles. I Klima- og miljødepartementets klageavgjørelse om kvotejakt i region 6 i 2015 av 30. januar 2015 går det tydelig fram at uttaket skal konsentreres til områder uten mål om yngling, jf. kravet om differensiert forvaltning. Vi mener dette kravet ikke er godt nok ivare tatt i nemndas kvotevedtak.

Med bakgrunn i bestandssituasjonen før jakt i 2015, NINAs sin prognosemodell og vurderingene beskrevet ovenfor tilrår Miljødirektoratet at samlet kvote for region 6 ikke overstiger 25 gauper. Særlig påpekes at det bør fastsettes en samlet kvote for hunddyr over ett år for hele regionen, og at den ikke bør overstige åtte dyr. Hvis kvoten felles vil det mest sannsynlig føre til at bestanden blir redusert mot det nasjonale målet for ynglende gaupe i regionen. Gitt gode jaktforhold mener Miljødirektoratet nemnda sitt vedtak angående jaktområder legger bedre til rette for en høy fellingsprosent i 2016 sammenlignet med inneværende år. Miljødirektoratet mener kvoten i større grad bør konsentreres til områder uten mål om yngling av gaupe, av hensyn til kravet om differensiert forvaltning.

Klima- og miljødepartementets vurdering

Saken behandles etter viltloven § 9, naturmangfoldloven (nml.) §§ 16 og 77, og rovviltforskriften (rov.) §§ 4, 7 og 11. Departementet legger, i henhold til nml. § 7, i sin vurdering prinsippene i nml. §§ 8-10 og § 12 til grunn som en integrert del av avgjørelsen. Også forvaltningsmålet for arter i nml. § 5 trekkes inn i skjønnsvurderingen. Det samme gjelder nml. § 14 om andre viktige samfunnsinteresser. Prinsippet i nml. § 11 er ikke relevant i denne saken, fordi det ikke er aktuelt å stille fordyrende vilkår.

Det er et vilkår for jakt på gaupe at best tilgjengelig dokumentasjon tilsier at gaupe produserer et høstingsverdig overskudd, jf. nml. § 16 tredje ledd. Videre følger det av nml. § 16 fjerde ledd at ved avgjørelsen om å tillate høsting og om fremgangsmåten ved høsting, skal det legges vekt på artens funksjon i økosystemet og den virkningen høstingen kan ha på det biologiske mangfoldet for øvrig. Det skal også legges vekt på artens betydning for næring eller rekreasjon, høstingstradisjon i vedkommende område og på skade som arten gjør.

For gaupe har rovviltnemnda myndighet til å fatte vedtak om kvoter for jakt når bestanden, basert på et treårs gjennomsnitt av bestandsstatus, ligger over bestandsmålet, jf. rovviltforskriften §§ 7 og 11. Rovviltnemnda skal i forbindelse med kvotefastsettelsen bl.a. gjøre en samlet vurdering av bestandens status og forventede utvikling, og sannsynliggjøre at bestanden etter neste yngling vil oppfylle det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen, jf. kommentarene til rov. § 7 annet ledd.

Ved behandlingen av St. meld. nr. 15 (2003-2004) *Rovvilt i norsk natur*, fastsatte Stortinget nasjonalt bestandsmål for gaupe på 65 årlige ynglinger, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004).

Gjennom ny stortingsbehandling våren 2011 ble bestandsmålet for gaupe videreført, jf. rovviltforliket (Representantforslag 163 S (2010-2011)) punkt 2.1.7. Videre går det fram av rovviltforliket at forvaltningen skal skje på en slik måte at bestanden over tid ligger så nær bestandsmålet som mulig. Det nasjonale bestandsmålet er fordelt på syv av de åtte forvaltningsregionene for rovvilt, jf. rovviltforskriften § 4. For region 6 er bestandsmålet 12 årlige ynglinger av gaupe, jf. rov. § 4 første ledd bokstav f. Rovviltnemnda i region 6 har i forvaltningsplanen fordelt det nasjonalt fastsatte bestandsmålet i delmål for hvert fylke. Ved vurdering av måloppnåelse ser departementet på det totale antall registrerte familiegrupper i regionen som helhet, men vurderer også kvotefastsettelsen opp mot de regionalt fastsatte delmålene.

Gaupa er klassifisert som sterkt truet på Norsk rødliste for arter 2015. Når det gjelder bestandssituasjonen for gaupe, vises det til informasjon fra Rovdata (Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt), NINA rapport 1179, *Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2015*. Rapporten gir den siste oppdaterte oversikten over antall dokumenterte ynglinger av gaupe i hver region, og for hele landet. På grunn av samordning av overvåking av gaupe med Sverige er det som omtalt i Miljødirektoratets faglige vurdering gjort noen metodiske endringer fra og med vinteren 2013/2014. Det betyr at denne rapporten ikke er direkte sammenlignbar med tidligere års data. Årene 2013, 2014 og 2015 er det registrert henholdsvis 59, 53,5 og 60,5 ynglinger av gaupe på landsbasis. Antall ynglinger i 2015 tilsvarer en estimert totalbestand på ca. 350 dyr før kvotejakt i 2015; en bestandsoppgang på 13 % i forhold til året før.

Som det fremgår av Miljødirektoratets faglige vurdering ble det nasjonale bestandsmålet på 65 årlige ynglinger av gaupe ikke nådd i 2015. I region 6 er det registrert 17 ynglinger av gaupe før jakt i 2015. Region 6 ligger dermed over det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen på 12 årlige ynglinger. Gjennomsnittet for siste 3 års ynglinger i regionen er 12,5 ynglinger. Den regionale rovviltnemnda har dermed myndighet til å fastsette kvote for jakt på gaupe.

Miljødirektoratet viser til at nasjonalt overvåkingsprogram har rapportert henholdsvis 8, 12,5 og 17 ynglegupper av gaupe i region 6 de tre siste årene (2013-2015). I kvotejaktperioden 2014 ble det tatt ut 9 gauper i regionen (5 eller 6 voksne hunndyr), og tilsvarende 18 gauper (5 voksne hunndyr) i 2015. Effekten av påvirkninger behandles under nml. § 10 nedenfor. Departementet anser at kunnskapsgrunnlaget i hovedsak er basert på eksisterende og tilgjengelig kunnskap. Kravet i nml. § 8 er dermed oppfylt.

Departementet mener at det i denne saken foreligger tilstrekkelig kunnskap, og føre-var-prinsippet i nml. § 9 tillegges derfor mindre vekt.

Nml. § 5 sier at målet er at artene og deres genetiske mangfold skal ivaretas på lang sikt, og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. På rovviltfeltet må forvaltningsmålet i nml. § 5 ses i sammenheng med de vedtatte bestandsmål, og forstås slik at det ikke er til hinder for en geografisk differensiert rovviltforvaltning, jf. Ot. prp. nr. 52 (2008-2009) s. 376. Når det gjelder gaupe er prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning konkretisert i rovviltforskriften § 3 og § 4 og i den regionale forvaltningsplanen for rovvilt i region 6.

Når det gjelder effekten av påvirkninger, jf. nml. § 10, foreligger det betydelig kunnskap om den samlede belastningen som arten blir utsatt for. Utover enkelte påkjørsler og tilfeller av sykdom, skjer avgangen av gaupe i hovedsak gjennom kvotejakt og skadefelling, slik at miljøforvaltningen i stor grad har oversikt over den samlede belastningen.

En av klagerne anfører at vedtaket ikke tar riktig hensyn til lovgrunnlaget og en anfører at en høy kvote med hunngauper medfører en høy risiko for brudd på dyrevelferdslovens § 14b. Alle de tre klagerne anfører at kvoten er for stor og dette sammen med et for stort uttak av voksne hunndyr vil kunne føre til at en ikke når regionens fastsatte bestandsmål.

Departementet viser til at vedtaksmyndigheten skal vurdere eventuelle uttak blant annet ut fra hensynet til å komme så nær de regionale bestandsmålene som mulig. I kommentarene til § 7 i rovviltforskriften heter det at kravet til presisjon øker jo nærmere ned mot det nasjonale bestandsmålet den aktuelle rovviltart forvaltes. Kravet til presisjon i kvotefastsettelsen svekkes ikke dersom man ligger under bestandsmålet.

Både prognosemodellen og fjorårets registreringer før jakta i 2015, anslår at bestanden i region 6 ligger over bestandsmålet for regionen. Departementet viser til at vedtaksmyndigheten skal vurdere eventuelle uttak blant annet ut fra hensynet til å komme så nær de regionale bestandsmålene som mulig. Nemndas totalkvote med reservekvote ligger høyere enn det direktoratet faglig anbefaler, og dersom hele totalkvoten blir effektivert er det etter Miljødirektoratets vurdering sannsynlig at bestanden vil komme under bestandsmålet. Departementet legger derfor til grunn at reservekvoten kun vil bli tatt i bruk dersom det tilkommer ny kunnskap som tilsier behov for dette for at bestanden skal ligge nær regionens bestandsmål. Departementet legger også til grunn at gaupebestanden må reduseres noe for å ligge så nær bestandsmålet for regionen som mulig.

Når det gjelder hunndyrkvoten mener departementet i utgangspunktet at den burde vært satt noe lavere, jf. også rådet fra Miljødirektoratet. Vi mener likevel at kvoten kan opprettholdes på bakgrunn av erfaringene med jaktuttaket de fire siste årene og at bestanden har økt i 2015. Departementet forutsetter imidlertid at nemnda følger nøye med på effekten på bestanden, og at reservekvoten på fire dyr, hvorav to hunndyr, kun tas i bruk dersom ny kunnskap om bestanden viser at det er forsvarlig og nødvendig for å komme ned mot bestandsmålet for regionen.

Det følger av nml. § 14 første ledd at tiltak etter loven skal avveies mot andre viktige samfunnsinteresser. Nml. § 14 annet ledd slår fast at det ved vedtak i medhold av loven som berører samiske interesser direkte, skal det innenfor rammen som gjelder for den enkelte bestemmelse legges tilbørlig vekt på hensynet til naturgrunnlaget for samisk kultur. Vedtaket gjelder kvotejakt i områder der det foregår reindrift, og departementet anser at vedtaket berører samiske interesser direkte. Rovviltnemnda har redegjort for skade- og konfliktsituasjonen for beitenæringen i regionen. Departementet legger til grunn at rovviltnemndas vedtak blant annet er fattet på bakgrunn av potensialet av gaupeskader på beitedyr, og andre viktige samfunnsinteresser er tillagt stor vekt, jf. nml. § 14.

Når det gjelder henvisningen til dyrevelferdsloven §14b vil departementet vise til at jakta på gaupe er lagt til den tiden på året (1.februar-31.mars) da ungene til hunngaupa er i ferd med å forlate moren eller å bli frastøtt av moren, da det er like før hunngaupa går inn i ny brunstperiode. Ungene er på det tidspunktet så store at de er i stand til å klare seg på egenhånd. Departementet mener derfor at dyrevelferdsloven § 14b er ivaretatt.

Konklusjon

Klima- og miljødepartementet opprettholder rovviltnemnda i region 6 sitt vedtak av 29. oktober 2015 om kvotejakt for gaupe i region 6 i 2016. Departementet viser til at antall ynglinger i regionen ligger over bestandsmålet og at vedtaksmyndigheten skal vurdere uttak blant annet ut fra hensynet til å komme ned på bestandsmålet. Kvoten som er på totalt 26 gauper hvorav maksimalt seks voksne hunngauper, samt en reservekvote på inntil fire dyr med en hunddyrkvote på to dyr over ett år, er etter departementets vurdering noe høy. Det er derfor viktig at jaktkvoten, inkludert reservekvoten, ikke oppfylles på en slik måte at sannsynligheten er stor for at antall ynglinger vil ligge under det fastsatte bestandsmålet etter avsluttet jakt. Departementet forutsetter, slik nemnda selv skriver, at reservekvoten på fire dyr, hvorav to hunddyr, kun tas i bruk dersom ny kunnskap om bestanden viser at det er forsvarlig og nødvendig for å komme ned mot bestandsmålet for regionen. Departementets klagevedtak er i samsvar med naturmangfoldloven § 16, og målet om at gaupebestanden skal forvaltes så nær bestandsmålet som mulig. Klagene er ikke tatt til følge.

Med hilsen

Torbjørn Lange (e.f.)
avdelingsdirektør

Morten Gluva
seniorrådgiver

Kopi til:

Rovviltnemnda i region 6	c/o Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, Postboks 2600	7734	STEINKJER
Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Fylkeshuset	6404	MOLDE
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag	Postboks 4710 Sluppen	7468	TRONDHEIM
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM

Adresseliste

Naturvernforbundet i Møre og Romsdal		6630	TINGVOLL
Naturvernforbundet i Sør-Trøndelag	Sandgata 30	7012	TRONDHEIM
Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag	Postboks 132	7702	STEINKJER
Fosen Naturvernforening	Ytre Ringvei 32	7100	RISSA
NOAH for dyrs rettigheter	Dronningensgate 13	0152	OSLO